PADANGSCH
NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

1862. **ZATURDAG, 19 APRIL.** **No. 16**

Hoofd-Bureau te *Padang* bij *P. B. van Zadelhoff q. q.* Te *Batavia* bij *H. M. van Dorp.*

Elk wat wils. *DERDE JAARGANG.* *God zij met ons!*

Prijs per halfjaar voor PADANG . . . . *f* 7.50
,, ,, ,, ,, SUMATRA . . . . ,, 10,00
,, ,, ,, ,, JAVA . . . . ,, 12,50
,, ,, ,, ,, NEDERLAND . . . . . ,, 15,00

De prijs der Advertentiën is *f* 1.-- voor 10 woorden.
Bij herhaling betaalt men de helft.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Brieven franco.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eene DOCHTER, vrouwe *J. C. Cramer—Dibbetz.*

Bondjol, den 1sten April.

VENDUTIE

op Dingsdag. den 22 dezer maand,
in het VERKOOP LOCAAL van de ondergeteekenden,
CHINEESCHE KAMP,

van PROVISIEN, als puike Boter, versche Hammen en Rookvleesch, Groenten in vaatjes en blikken, Bordeaux- en Rhijnwijnen, Holl. en Eng. Bieren, Cognac, Eng. Biscuits, enz., enz.

Van zijden en katoenen Parapluis, Wandelstokken, Speeldoozen, Jap. Blaadjes. Draaiorgeltjes, Theeserviezen, enz.

Van Lakens, Buckscin, Vestenstof, Heeren Hemden en Sokken, Tafelkleeden, Servetgoed, enz., enz.

Zij die mogten verlangen hierbij iets te voegen worden verzocht, zulks uiterlijk ZATURDAG den 19 bevorens, aldaar te doen bezorgen, *De Vendu Houders,*

Diemont & Co.

(Voor het land.)

BEKENDMAKING.

De ondergeteekende maakt bij deze aan gadinghebbenden bekend, dat op **Donderdag** den 12 Junij 1862, des morgens ten 9 ure, door de Gouverneur van *Sumatra's Westkust*, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbesteding, staatsblad 1829 No. 67, op het residentie kantoor te *Padang* zal worden UITBESTEED de overvoer van 'sGouvernements koffij uit de pakhuizen.

a. Van *Oud Agam* en *Lima Poeloe* naar *Padang-Pandjang.*
b. Van *Tanahdatar* naar *Padang-Pandjang.*
c. Van de *XX* en *XIII Kotta's* en *Batoe Beragong* naar *Padang-Pandjang.*
d. Van *Padang-Pandjang* naar *Padang.*
e. Van *VIII Kotta's* en *VII Loerah* en *Matoea* naar *Manindjoe.*
f. Van *Manindjoe* en *Loeboebassong* naar *Padang.*
g. Van *Ankola* en *Sie-Pirok* naar *Djaga-Djaga.*
h. Van *Djaga-Djaga* naar *Padang.*

De voorwaarden dezer UITBESTEDINGEN liggen ter lezing op het bureau van den Gouverneur van *Sumatra's Westkust*, en daarenboven die voor de transporten genoemd onder *a* t | m *f*, op het Residentie kantoor te *Fort de Kock*, en die genoemd onder *g* en *h* op het residentie kantoor te *Sibogha.*

Padang, den 8 April 1862.

De Ads. Resident en Magistraat,

SEVERIJN.

TE HUUR

1o Mei te aanvaarden,

Een HUIS en ERF met VRUCHTBOOMEN beplant, gelegen op de *Goenong Ketjil* naast de woning vroeger geoccupeerd door den HEGest. Heer *Lion.*

te bevragen bij
den UITGEVER dezer.

VENDUTIE te Padang-Pandjang,

op Dingsdag, den 22, April,
ten huize van den Heer
VAN DIJK,
door *H. Manger*,

van een welonderhouden INBOEDEL; bestaande in Spiegels, Lampen, Stoelen. Tafels, Kasten, Ledikanten, voorts eene BENDIE, een goed gedresseerd RIJPAARD, enz., enz.

Op een nader te bepalen dag,

vermoedelijk in de maand Mei a. s., zullen de ondergeteekenden publiek verkoopen:

eene Compleete en in volle werking zijnde

BOEKDRUKKERIJ,

alsmede:

al de resterende TOKO GOEDEREN,

WINKELKASTEN, STELLINGEN, enz., enz.

Een en ander behoorende tot den boedel van wijlen den Heer R. H. VAN WIJK, Rzn., in leven *Boekdrukker* en *Papierhandelaar* ter dezer stede.

De Executeuren in voornoemden boedel,

P. B. VAN ZADELHOFF,
W. T. FABRITIUS, q.q.

Marmeren Leitjes in Etuis,

bij P. B. VAN ZADELHOFF.

Kinder Boekjes en Platen

om uit te knippen, bij VAN ZADELHOFF.

STALEN PENNEN
en
WITTE OUWELS.

Te bekomen bij P. B. VAN ZADELHOFF.

GODSDIENSTOEFENING

voor de Ned. Herv. Gemeente,
in de
Nederduitsche taal.
op *Zondag* (1ste PAASCHDAG) 20 *April*,
en in de
Maleische taal,
op *Maandag* (2de PAASCHDAG) 21 *April* 1862,
des morgens ten 9 uur.

EXTRACTEN *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederl.-Indie.*
BUITENZORG, *den 1sten Maart* 1862. (No. 21.)

(Staatsblad no. 19.)

Gelezen de missive van den minister van Kolonien van den 24sten September 1861, La. APZ, no. 40 | 1179.

De Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Onder nadere goedkeuring des Konings, met aanvulling van het reglement op de reis- en verblijfkosten voor civiele ambtenaren in Nederlandsch-Indie (staatsblad 1828, no. 25 en 72), voorloopig te bepalen:

dat bij het toekennen van verlof buiten Nederlandsch-Indie, reis- en verblijfkosten aan den lande zullen kunnen worden in rekening gebragt, voor de reis van de plaats van werkelijk verblijf naar die van inscheping voor de plaats van bestemming.

Ten Tweede: enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De 1ste Gouvernements Secretaris,

WATTENDORFF.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den minister van Kolonien, van 11 Januarij 1862, litt. APZ, no. 15, is aan den Oost-Indischen ambtenaar, met verlof in Nederland mr. P. S. Gerlings, laatstelijk lid in den raad van justitie te Soerabaija, verleend eene nadere verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den minister van Kolonien, van 15 Januarij 1862, litt. APZ, no. 20, is aan den met verlof in Nederland aanwezigen notaris te Batavia, W. H. Herklots, verleend eene verlofsverlenging voor den tijd van zes maanden, buiten bezwaar van den lande.

Civiel Departement.

ONTHEVEN:

Op zijn verzoek, eervol, van de waarneming der functien van translateur voor de Fransche en Nederduitsche taal te Batavia, J. Faes, hoofd-kommies op het residentie-kantoor aldaar.

BENOEMD:

BIJ DE ALGEMEENE REKENKAMER.

Tot tweeden kommies, de derde kommies bij die kamer J. C. de Bruijn.

Tot derden kommies, de tijdelijk buitengewoon eerste klerk bij die kamer R. L. H. A. Bloem.

Tot kommies op het residentie-kantoor te Kediri, de griffier bij den landraad aldaar J W. Wintersteijn.

Tot lid van het collegie van curatoren van het Gymnasium Willem III, J. M. Tiedeman, mede chef van het administratie-kantoor Reijnst en Vinju te Batavia.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden,

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE MAKASSAR.

Is ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, als lid, J. C. Vetter, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

BENOEMD:

Tot lid, dr. B. F. Matthes.

ERKEND EN TOEGELATEN:

Krachtens magtiging des Konings, de heer Israel S. Diehl, als consul van de Vereenigde Staten van Amerika.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den haven-, pakhuis- en zoutverkoop-pakhuismeester te Sambas (Wester Afdeeling van Borneo) J. L. l'Epagniol.

BENOEMD:

Tot waarnemend lid in den raad van Justitie te Ternate, A. H. Clignett jr. tijdelijk griffier bij dien raad.

BIJ DEN RAAD VAN JUSTITIE TE MAKASSAR.

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, als lid, E. K. van der Ven, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

BENOEMD:

Tot lid, H. A. A. Niclou, kapitein der infanterie aldaar.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. Militaire dienst, de tweede luitenant van het regiment Oost-Indische kavallerie F. A. Th. Kohler.

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de magazijnmeester van de artillerie der eerste klasse O. L. von Koblinski.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapitein der infanterie L. H. J. Wollweber.

BENOEMD:

Tot adjoint bij den generalen stof, de onder intendant der tweede klasse G. P. J. Ockerse, met bepaling, dat hij als zoodanig bij zijne dienst zal worden gevoerd *a la suite.*

Tot adjudant bij het 3de bataillon infanterie, de eerste luitenant G. F. van Huls, van het 4de bataillon.

Tot adjudant bij het 9de bataillon infanterie, de eerste luitenant F. van Haaften, van het 13de bataillon.

BEVORDERD:

Tot eersten luitenant bij het detachement djajang-sekars te Serang, de tweede luitenant bij dat detachement G. van Utenhoven.

GESTELD:

Op non-activiteit, de tweede luitenant der genie en sappeurs W. J. C. L. van Polanen Petel.

HERSTELD;

In activiteit, de eerste luitenant der infanterie F. G. M. Engel.

In activiteit, de tweede luitenants der infanterie P. J. Heck en J. J. Boncher.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

GEPLAATST:

Bij het groot militair hospitaal te Samarang, de officier van gezondheid der derde klasse H. A. ter Meulen, onlangs uit Nederland aangekomen.

GOEDGEKEURD:

Dat door het Militair Departement.

BIJ DE INFANTERIE,

ZIJN GEPLAATST:

Bij het 1e bataillon, de kapitein W. Kykens en de tweede luitenants J. A. G. M. Arentz, N. A. Weijns, A. B. C. van de Rivière en J. J. Sandberg;

Bij het 2e bataillon, de tweede luitenants C. F. Koch en A. C. N. Leers;

allen onlangs uit Nederland aangekomen.

Bij het 3e bataillon, de van verlof uit Nederland teruggekeerde kapitein L. de Kroon en de tweede luitenant A. J. E. van Dugteren; onlangs uit Nederland aangekomen.

Bij het 4de bataillon, de tweede luitenants A. G. Debart en J. C. Bicher; beiden onlangs uit Nederland aangekomen;

Bij het 5de bataillon, de in activiteit herstelde eerste luitenant S. J. Brunsveld van Hulten en de tweede luitenant C. Dijkerhoff, onlangs uit Nederland aangekomen;

Bij het 8ste bataillon, de onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerde kapitein L. G. Pauwels en de tweede luitenants J. E. B ter Beek, P. J. J. S. Hogerwaard, J. Mulder, A. H. Spaan, J. A. D. C. van Rhijn en D. J. H. Freij;

Bij het 10de bataillon, de tweede luitenants F. G. N. Broman, K. N. Reuter, F. A. de Perponcher, F. H. W. Fontein, M. Sabterollies en C. W. J. T. Nilant;

Bij het 11de bataillon, de tweede luitenants W. K. Staals, P. P. H. van Ham, P. van Eijk, J. G. Meijer, W. F. N. A. van Loenen en J. H. van Rijn;

Bij het 12de bataillon, de tweede luitenants H. Margadant, M. C. H. Bijleveld en F. A. M. J. baron van Voorst tot Voorst;

Bij het 14de bataillon, de tweede luitenants J. J. Spoelstra en W. F. de Wilde;

Bij het garnizoens bataillon, van de tweede militaire afdeeling op Java, de tweede luitenant A. H. Furstner;

Bij het garnizoens bataillon van Celebes en onderhoorigheden, de tweede luitenant W. G. van den Bergh;

Bij het garnizoens bataillon van de Moluksche eilanden, de tweede luitenants W. Helderman, P. B. van Stade ten Brink en H. T. F. van Sijll;

Bij het garnizoens bataillon van Palembang, de tweede luitenants P. C. Gaal, E. R. A. van Ellinckhuijsen, B. H. N. van Rijn, F. C. L. van Raaij en F. H. S. Schultze;

Bij het garnizoens bataillon der Westerafdeeling van Borneo, de tweede luiteannts J. Schori en J. van der Hout

Bij het garnizoens bataillon van Banka, de tweede luitenant D. Schafer;

Bij de garnizoens compagnie van Timor en onderhoorigheden, de tweede luitenant J. J. van Poll;

allen onlangs uit Nederland aangekomen.

ZIJN OVERGEPLAATST:

Bij het 5de bataillon, de kapitein C. J. Westenberg, van het 4e bataillon en de eerste luitenant J. H. K. T. Koch, van het 1e bataillon;

Bij het 6e bataillon, de eerste luitenants R. H. G Ruempol, van het 5e bataillon en P. F. C. G. Hedderich, van het garnizoens bataillon van Banka;

Bij het 7e bataillon, de tweede luitenants E Heck, A. H. Selleger van het 3de bataillon, F. R. P. van den Abeelen van het 1ste bataillon, C. J. van den Vrijhoef, van het 8e bataillon en K. A. H. Haack van der Goes, van het 12de bataillon;

Bij het 9de bataillon, de tweede luitenants C. F. van Middeldijk, van het 8ste bataillon, J. H. Thieme en F. J. L. Walpot, van het 11de bataillon, A. W. H. Perelaer en J. M. van der Groen, van het 10de bataillon;

Bij het 13de bataillon, de tweede luitenants R. J. Krantz, van het 12de bataillon, W. Vasseur en P. J. Meijboom, van het 10e bataillon en N. Kramer van het 14e bataillon;

Bij het garnizoens-bataillon der eerste militaire afdeeling op Java, de eerste luitenant P. W. H. du Pon, van het 12e bataillon en de tweede luitenants A. D. J. de Man, van het 10e bataillon en F. C. Vervloet, van het 11e bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon der stad Batavia, de eerste luitenant H. van Heijningen, van het 11e bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Banka, de eerste luitenants E J. Valckenaer, van het garnizoens-bataillon der stad Batavia en J. Teunisz, van het 10e bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Riouw en onderhoorigheden, de kapitein O. F. van Cattenburch, van het 14e bataillon.

Marine Departement.

BEVORDERD:

Tot eersten machinist bij de dienst der gouvernements marine, de tweede machinist L. Smit.

Padang, den 19 April 1862.

De afgelopen week werd de hoofdplaats verscheidene malen verontrust door plaats hebbend Amok en moord in de omstreken.

Maandag avond werden eene vrouw en een man in de kampong *Anduh leh*, aan den weg naar *Soengkie* gelegen, door een inlander vermoord, de oorzaak moet, naar men ons mededeelt, aan huwelijks min werden toegeschreven.

De schuldige is gisteren nacht door de policie opgevat geworden.

— De verlichting van Padang heeft voor een deel een aanvang genomen, en is men ijverig in de weer om het geheel zoo spoedig doenlijk gereed te maken.

— Een Chinees te *Loeboeboeaaija*, kreeg ongenoegen met een zijner ondergeschikte, met dat gevolg dat zij handgemeen werden en de Chinees zijn tegenpartij, die inmiddels hulp erlangde, hevig verwondde.

De Chinees heeft zich vrijwillig in handen van de policie begeven.

— Woensdag avond, omstreeks 9 uur, barste boven Padang, een kort maar hevig onweder los.

Eene boom in de nabijheid van het HOTEL DE SUMATRA, werd door de bliksem getroffen en geheel uit elkander geslagen.

Paija Combo, 11 April 1862.

Men meldt ons van daar: Eergisteren brak hier een inlander, die wegens moord in het blok zat, los en verwondde na zich van een sabel van een der oppassers voorzien te hebben, alles wat hij ontmoette.

Zeven personen werden gekwetst, waaronder twee ernstig en werden eene arme vrouw linker arm en voet stuk geslagen.

Reeds maakte een der Europ. ingezetenen zich gereed om hem neder te schieten, toen de inlanders den wanhopige omsingelden en hem met steenworpen zoodanig verwondden, dat hij kort daarop met drie diepe wonden in het voorhoofd en een in de onderhaak, in het hospitaal alhier overleed.

De toegesnelde officier van gezondheid had het druk om de verwonden te verbinden, waarvan gelukkig tot heden geen enkele overleed.

PALEMBANG, (Januarij.) De gezondheidstoestand der bevolking liet niets te wenschen over; van de natuurlijke pokken werd niets meer vernomen.

Door den vaccinateur werden onder toezigt van den eerst aanwezenden officier van gezondheid 45 kinderen gevaccineerd, waarvan bij 44 de bewerking gelukte; revaccinatien hadden niet plaats.

Uit de bovenlanden werden aangevoerd:

4450 pikols rijst.
3913 id. padi.
4172 id. katoen.
18 id. getah karet.
18 thails stof goud.

Voor rijst, 1ste soort werd betaald *f* 8.50 de pikol.
» id. 2de id. » » » 7,50 » »
» padi » » » » » 4,— » »
» katoen » » » » 10.— » »
Voor getah karet 1ste soort werd betaald *f* 60,— de pikol.
» stofgoud » » „ » 110 per thail.

Het bedrag der geïnde regten bedroeg *f* 8,599,75.— en het debiet van zout 109 kojangs 8½ pikols.

De waterstand in de divisie *Ogan Ilir* is in de laatste

dagen van Januarij aanmerkelijk gedaald, hetgeen den controleur, belast met het civiel gezag in die afdeeling, in staat stelde om eene inspectiereis door de afdeeling te doen.

Gevallen van ziekte, van welken aard ook, deden zich in die afdeeling gedurende de maand Januarij niet voor.

In de afdeeling *Kommering Ilir* waren eenige hoofden bezig met het opsporen van hooge of talang gronden, geschikt voor het aanleggen van klappertuinen.

30,000 stuks klappers voor bibiet, afkomstig uit de Lampongsche districten, zullen ter aanplanting voor deze afdeeling beschikbaar worden gesteld.

De meeste padi-aanplantingen langs de oevers der *Kommering*-rivier stonden buitengewoon voordeelig.

De pokziekte was aldaar geheel geweken.

Minder gunstige berigten ontving men omtrent den gezondheidstoestand der bevolking in de divisie *Rawas*.

In de beneden *Moeara Roepit* gelegene doessoens *Karang Dapo* en *Rantoe Kadam*, deden zich weder verscheidene gevallen van pokziekte voor, weshalve aan de hoofden aldaar de noodige medicijnen werden verstrekt.

De rivieren bleven zeer gezwollen en traden in de beneden marga's op verschillende plaatsen buiten hare oevers; desniettegenstaande bleven de berigten aangaande het padigewas steeds gunstig.

Het padigewas in de divisie *Moesi Ilir* stond ten gevolge van aanhoudende droogte ongunstig.

Tot het aanplanten van tweede gewassen is bereids last gegeven.

Volgens de laatste berigten was de gezondheidstoestand der bevolking in laatstgenoemde divisie over het algemeen vrij gunstig en was de stand van het water rijzende.

Tegen den middag van den 1sten Januarij kwamen te *Batoe Radja* aan 82 personen, waaronder verscheidene vrouwen en kinderen, allen van de doessoen *Oeloe Dunau*, marga *Loeas*, behoorende tot *Benkoelen*.

Hun geleider, pangeran *Pongkal Loera*, verklaarde, dat zij allen hunne doesson verlaten hadden uit vrees voor de pokziekte, die aldaar vreesselijke verwoestingen aanrigtte en reeds p. m. 250 personen zou hebben ten grave gesleept.

Later zijn nog te *Batoe Radja* aangekomen 376 personen van de doessoens *Moeara Sindang*, *Baijoer* en *Pematang Danau*.

Deze personen kwamen te *Batoe Radja*, om zich te doen vaccineren, hetgeen dan ook geschiedde door den aldaar aanwezigen vaccinateur; zij, die reeds waren gevaccineerd, had den het voornemen om naar hunne doessoens terugtekeeren.

De rust in de afdeeling *Lematang Oeloe* bleef ongestoord. De wegen waren overal voor het algemeen verkeer veilig.

Het divisie-hoofd *Kiagoes Akil* heeft met een detachement, sterk 23 pradjoerits, eene excursie gemaakt door het bovengedeelte der marga's *Goemai Talang* en *Oeloe* en de marga *Semidang*, om den hoofdmuiteling *Piragoen* en de weinige nog in verzet zijnde inlanders te verontrusten, op welke excursie echter geene ontmoeting met bedoelde personen heeft plaats gehad.

De bevolking ging ijverig voort met het bearbeiden en schoonhouden, zoowel der sawah's, als der drooge rijstvelden.

Ook was de bevolking der nabij *Lahat* gelegene marga's *Soekoe Lima*, *Ampat Loerah*, *Lahat Tanga* en *Mangoel* bezig met het daarstellen te *Soekoe Lima* van een passantenhuis.

Evenzoo was de bevolking van de marga *Poentang Merapi* daarmede bezig te *Merapi*, welk huis, dat geheel uit planken is vervaardigd, volgens berigten van de hoofden reeds voltooid is.

De uit *Pasumah Lebar* ontvangen tijdingen luidden gunstig; het was er rustig en de bevolking druk bezig met het bewerken hunner sawahs en ladangs.

De handel met dat landschap was vrij levendig.

De staat van het padi gewas in de onderafdeeling *Lematang Ilir* was over het algemeen ongunstig, aangezien dat gewas in de beneden marga's door den hoogen waterstand in December a. p. zeer veel geleden heeft; terwijl in de boven marga's vele ladangs eerst laat en slechts gedeeltelijk zijn kunnen gebrand worden, waardoor de daarop geplante padi over het algemeen slecht stond.

In de marga *Bonakat* lagen ongeveer $^{1}/_{4}$ gedeelte van de gekapte ladangs nog ongebrand, zoodat ongeveer een 200 tal huisgezinnen nog hoegenaamd geen padi had geplant.

Het planten van tweede gewassen als djagong, obi soorten en andere vroeg rijpende en tot voedsel geschikte planten of knolgewassen is met nadruk aanbevolen.

Omtrent den oliepalm tuin te *Moeara Enim* waren mede eenige voorschriften aan den civielen gezaghebber gegeven, en wel voornamelijk om gooten te doen graven en de reeds bestaande uit te diepen, ter bevordering van de afwatering, daar het beneden of lage gedeelte van den tuin bij zware regenbuijen diep en langdurig onder water stond en drassig was, waardoor dan ook sommigen van de aldaar geplante oliepalmen een geel en ziekelijk aanzien hadden.

Op den 8sten Januarij heeft een hevig onweder te *Moeara Enim* gewoed, vergezeld van stortregen; ongelukken hebben bij die gelegenheid echter niet plaats gehad.

Even als in de maand December a. p. is de handel te *Moeara Enim* gedurende de maand Januarij 1862, minder levendig geweest.

De stand der *Lematang* rivier was gedurende de maand Januarij over het algemeen hoog en heeft zeer veel schade aan de te velde staande gewassen veroorzaakt.

De gezondheids toestand der bevolking is in de afdeeling *Lematang Ilir* gunstig geweest en verkeerde deze afdeeling in rustigen staat.

Te *Tebing Tinggi* is op den 14den Januarij, bij drukkende hitte des namiddags tusschen half twee en twee ure een ligte schok van aardbeving gevoeld, die slechts kort aanhield, zoodat het onmogelijk was hare rigting na te gaan.

Op den 8sten Januarij, des avonds ten elf ure, ontving de controleur der eerste klasse in de *Redjang* het berigt, dat het divisiehoofd en de sergeant *Doeahim* beiden te *Soekadatang*, waar zij zich bevonden, om onderzoek te doen naar zekeren Lebonger *Panglima Soengoetan*, onverwachts door zekeren depatti *Djikin*, voormalig hoofd van die doessoen en diens zoon aangevallen en verwond waren; terwijl de beide aanvallers door den genoemden sergeant eveneens zwaar gewond zijn geworden.

Dien ten gevolge vertrok de controleur nog dienzelfden nacht te 1 ure met 20 pradjoerits en den inlandschen schrijver *Brahan*, benevens een zieken-oppasser van het hospitaal te voet naar die plaats, en kwam ten 9 ure te *Tjoeroeb*, alwaar de gewonden zich bevonden.

Het divisie hoofd was in den buik gewond door een krissteek en de sergeant door een dergelijk wapen in den schouder.

De controleur liet onmiddelijk de gewonden verbinden.

Maatregelen zijn genoemen, om de schuldigen te achterhalen.

Intusschen is het gebleken, dat de overige bevolking niet het minste aandeel in deze misdaad had.

Djikin en diens zoon zijn slechte sujetten, die reeds vroeger door den controleur zijn gestraft, wegens het niet opvolgen van bevelen hunner Passirahs.

Het schijnt dat zij in de meeneng verkeerden, dat het divisie-hoofd gekomen was, om hen op te vatten.

Overigens bleef de rust in de bovenlanden ongestoord.

In de afdeeling *Ampat Lawang* deden zich geene pokgevallen meer voor, doch in de afdeelingen Moesi Oeloe en Klum bleef die ziekte steeds heerschen.

Volgens de laatste berigten van den politieken agent te *Djambi*, loopende tot den 31sten December 1861, heerschte in het Djambische eene gewenschte rust.

Door de hevige en veelvuldige regens is de *Djambi* rivier tot eene bijna ongekende hoogte gezwollen. De doessoen *Patinan*, aan de overzijde van het fort ter hoofdplaats gelegen, is gedurende verscheidene dagen overstroomd, zoodat het water binnen de woningen drong.

Alle ladangvelden zijn hierdoor overstroomd en zoude ook de helft van de te velde staande padi vernield zijn.

Volgens bij den politieken agent ontvangen berigten, hield de vervallen verklaarde sulthan *Taha* zich te *Tobk Kwali* op en heeft deze zich nog niet naar *Tendjong Semelidang* begeven, zoo als aanvankelijk zijn voornemen was. *J. Ct.*

Berigten van gemenden aard.

Het hof van assises te Bergen heeft in 't begin dezer maand, na debatten die omstreeks drie weken geduurd hebben, uitspraak gedaan in de, in Belgie en het Noordelijk gedeelte van Frankrijk zooveel gerucht gemaakt hebbende zaak der »zwarte bende." Negen der beschuldigden, waaronder een zeventigjarige grijsaard en drie broederparen, wegens eene menigte gequalificeerde diefstallen, meestal door moedwilligen manslag voorafgegaan of vervolgd, zijn tot de doodstraf veroordeeld. Een der beschuldigden is tot dwangarbeid en een ander, uithoofde van zijn jeugdigen leeftijd, tot twintig jaren tuchthuisstraf gecondemneerd. Twee mannen en eene vrouw zijn onschuldig verklaard en dienvolgens in vrijheid gesteld.

Bijna twintig jaren had deze rooverbende, geheel straffeloos de dusgenaamde Walenkwartieren en de grensdorpen van Frankrijks Noorderdepartement onveilig gemaakt. Zij bestond uit drie huisgezinnen, wier kinderen van den jeugd aan in het rooversbandwerk werden opgevoed. Bij allen werd, bij veel natuurlijken aanleg en doortraptheid, eene verregaande onwetendheid aangetroffen. Een der meest opmerkelijke incidenten in deze zaak is, dat drie der beschuldigden tot de bekentenis zijn gekomen, ten vorigen jare in een dorp, in de omstreken van Bergen, huisbraak met moord te hebben gepleegd, voor welke misdaad twee personen, die tot den einde toe hebben volgehouden onschuldig te zijn, de doodstraf hebben ondergaan. Het is natuurlijk, dat de regeering mogt deze bekentenis zooveel mogelijk tracht te ontzenuwen, de Belgische dagbladen daarentegen hebben echter allen zoo-

der onderscheid dit incident vooropgesteld, om op nieuw op de afschaffing der doodstraf aan te dringen.

— De volgende bijzonderheden worden uit Toulon gemeld, omtrent den brand in het bagno aldaar:

In den nacht van den 5den, omstreeks twee uren, werden de bewoners dezer stad door het kanongebulder en het luiden der klokken uit hunnen slaap gewekt.

Zoodra kwam men niet op de wallen, of men ontdekte dat het drijvend bagno *San Pietro*, aan welks boord zich 800 gekluisterde galeiboeven bevonden, in lichtelaaije vlam stond.

De vlammen sloegen door het geteerde dek, 't welk weldra isneentortte en in gloeijende splinters op het in tusschendek geborgen touwwerk en materiaal nederviel. Daaronder lagen aan hunne brits geklonken, acht honderd mannen, van welke de minste met levenslange gevangenschap de vrijspraak van de doodstraf gekocht had.

Menschelijke wilskracht echter — oppermagtig meestal waar ze geleid wordt door een edel beginsel — wist de schijnbaar den dood gewijde slagtoffers, allen aan het hun dreigend gevaar te ontrukken. Een voor een losgemaakt, en toch onder behoorlijke bewaking gesteld, zijn allen behouden gebleven.

Op dit oogenblik is de *San Pietro* een wrak, 't welk slechts even boven water uitsteekt. De oorzaak van den brand kan niet — zoo als men eerst dacht — aan kwaadwilligheid van de galeiboeven worden toegeschreven. Men houdt het er algemeen voor dat de vonken uit den schoorsteen van de in de nabijheid aanwezige fabrieken, op het pas geteerde dek van het schip zijn neergevallen en den brand hebben veroorzaakt.

— Een zonderling en gelukkig zeldzaam voorval, heeft zich, volgens de *Progrès*, dezer dagen in de gemeente Bondy voorgedaan. In dit dorp waren een paar gehuwde lieden in 't bezit van twee kinderen, een meisje van omstreeks drie en een knaapje van ruim een jaar. Reeds kort na hare geboorte verried het dochtertje eene bijzondere behoefte aan meer dan gewone voeding, zoo sterk zelfs, dat het der moeder niet meer mogelijk was langs den natuurlijken weg in het onderhoud van haar kind te voorzien. Men nam van dien oogenblik af de toevlugt tot steviger voedsel dan de moederborst haar geven kon, en het bleek weldra, dat de honger van het kind door niets beter dan door raauw vleesch kon worden verzadigd. Dit ging zelfs zoover, dat het kind, wanneer men het lillend vleesch onder de oogen bragt, kraaide van blijdschap en graagte. De ouders, zonderling genoeg, vonden daar weinig verwonderlijks en niets onrustwekkends in, zelfs niet toen zij, nu ruim drie maanden geleden, bij hunne t'huiskomst van hun veldarbeid, hun dochtertje bezig vonden de vingers van haar in de wieg liggend broertje af te knagen. Deze zorgeloosheid is hen echter duur te staan gekomen, want eenige dagen geleden weder te huis komende, vernamen zij in den gang reeds hartverscheurende kreten, en hunne voorkamer binnentredende, ontdekten zij dat hun oudste kind de dijen van het jongste geheel verslonden had. Het meisje was een verscheurend dier gelijk, en het kostte de meeste inspanning haar slagtoffer uit hare handen te bevrijden.

De toestand van het knaapje is hopeloos. Geneeskundigen die den toestand van het meisje onderzocht hebben, verklaren dat zij aan vleesch-vraatzucht boulimie lijdt, eene kwaal die met het klimmen der jaren door niets dan door menschenvleesch kan bevredigd worden, en welke zeer zelden in zoeler luchtstreek, maar niet zeldzaam in Rusland en de zoogenaamde Noordpoolstreken voorkomt.

— Achttien maanden geleden werd in den slag bij Merve, in den omtrek van Turkestan, de heer de Blocqueville, een Fransch officier die vergunning der regering had bekomen om tijdelijk in Perzische dienst over te gaan, door de Turkomannen gevangen genomen. Dezer dagen werd het gerucht verspreid dat hij op dringend verzoek van het gouvernement te Teheran, tegen een hoogen losprijs in vrijheid zou zijn gesteld. Uit een schrijven van een der bloedverwanten van genoemden officier, blijkt echter dat dit gerucht geheel bezijden de waarheid is. Aan dien brief ontleenen wij het volgende:

In den slag bij Merve, waar meer dan dertig duizend Perzen gebleven zijn, geraakte de Blocqueville, na zich tot op het uiterste verdedigd te hebben, in handen van de vijanden, die hem gebonden, en te voet, naar de legerplaats van hunnen Nomadenstam, in 't hart van Azie, medesleepten. Weinig tijds na zijne gevangenneming is hij op de slavenmarkt te Kiva, te koop aangeboden en op een prijs van honderd duizend franken gesteld. De Perzische regering die zich verbonden had om hem los te koopen, heeft haar woord niet gehouden en nog immer blijft de ongelukkige officier aan de hardste gevangenschap, de zwaarste ontberingen, ja, aan mishandeling blootgesteld. De koning van Perzie gaat zelfs zoo ver om, zoo al niet zijne verpligting tot dien vrijkoop geheel te ontkennen, de voor den oogenblik moeijelijke financiele toestand des lands als een voorwendsel aan te grijpen, om zich aan de nakoming van eene te dien aanzien door hem aangegane verbindtenis te onttrekken.

— Men meldt uit Delft dd. 23 Januarij het volgende:

Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden heeft gisteren namiddag onze stad met een bezoek vereerd en tevens, als beschermheer onzer academie, het docerend personeel en den senaat van het studentencorps, tusschen 1 en 2 ure bij zich in het academiegebouw ten gehoore toegelaten. — De prins drukte onverholen zijne blijdschap uit over de koninklijke gunst der weder-opening van deze zoo belangrijke inrigting van hooger onderwijs, waarvan hem door den koning de eer van het beschermheerschap was opgedragen. Z. K. H. hoopte vurig, dat de plaats gehad hebbende moeijelijkheden, door onderlinge zamenwerking van geheel het academisch ligchaam, thans voor goed en voor altoos te boven gekomen zullen zijn, en de academie een nieuwen bloei te gemoet zal gaan, waartoe zijnerzijds, zooveel mogelijk, zal worden bijgedragen, terwijl hij steeds met genoegen en belangstelling alle redelijke bezwaren en grieven, zoo die zich mogten voordoen, wil overwegen en tot een goed einde trachten te brengen. — De hoogleeraren Roorda en Storm Buysing rigten ieder een gepast woord tot den koninklijken beschermheer; de laatstgenoemde ter voorkoming van zelfs het geringste misverstand ten aanzien der bedoelingen of handelingen van het docerend personeel, alsof daarin eenige grond van berisping zou zijn te vinden geweest; waarop Z. K. H. volgaarne betuigde door zijne bewoordingen volstrekt niemand te hebben willen kwetsen, maar alleen zijne reden uit het belang der zaak te hebben geput. Aangezien de heer Vrolik, door ernstige ongesteldheid, die reeds geruimen tijd hem aan zijne kamer bindt, belet werd, als voorzitter van den studenten-senaat het woord tot Z. K H. te rigten, zoo geschiedde zulks door den vice president Ketting Olivier, die de belangstellende toespraak van den beschermheer, namens geheel het studentencorps met erkentelijkheid beantwoordde.

Wijders is door de te Delft wonende ouders en voogden van studerende jongelieden, ook uit naam der niet aldaar woonachtige ouders en voogden, een dank-adres aan Z. M. aangeboden.

CHINA.

Uit China wordt door de *Daily Press* berigt dat het Hollandsche schip *Henriette Louise* uit de oostelijke haven naar Japan vertrok. Een paar dagen later werd het door H. M. kanonneerboot *Grasshopper* op sleeptouw weer terug gebragt; het was door zeeroovers afgeloopen.

Twee groote rooversvaartuigen hebben de brik aangetast en alles geplunderd wat eenige waarde had. De kapitein en eenige van de bemanning zijn gewond geraakt. Men verhaalt nog de volgende curieuse bijzonderheid. Toen de kapitein, door een geweerschot in den regterschouder gewond, neerviel en op de bank lag, droeg de aanvoerder der roovers de grootste zorg voor hem; wischte hem het bloed af, ging naar de medicijnkist, en hield hem zout onder den neus, om hem weer bij te brengen, enz., waarbij hij toonde eenige kennis van europesche geneesmiddelen te bezitten.

Errata.

Door verkeerde opgave werden in No. 15 van dit blad als Agenten van de *Sir Robert Peel* opgegeven, de H.H. *P.*, *S.* & Co., lees: *H. van Rijckevorsel* & *Co.*

Onder de aangevoerde particuliere goederen per *Ambon* 1 kist, *D. Hissink Jr.*, lees: *Ls. Hanegraaf* voor den Heer *Koster*.

KORRESPONDENTIE.

X vraagt of het billijk is dat een schutter, tot dubbele boete wordt veroordeeld, wanneer hij in gebreke bleef, die onmiddelijk te voldoen, daar het reglement 8 dagen daarvoor toestaat, en na dien termijn de boete *van zelf* verdubbeld.

Bladvulling.

Het Boek houden schijnt voor velen, eene zeer gemakkelijke kunst te zijn. De grootste moeijelijkheid bij de meesten die boeken leenen, is om ze te retourneren—Zij houden ze.

SCHEEPSBERIGTEN.

TER REEDE LIGGENDE SCHEPEN OP HEDEN.

Z. M. korvet *Pallas*	kapt. luit. ter zee	*van Gogh.*
Ned. bark *Sir Robert Peel*	gezagv.	*J. J. Lange.*
N. I. bark *Soetan Iskander*	•	*J. Stijger.*

Van elk artikel in dit nommer voorkomende, en niet door anderen geteekend, stelt zich voor de wet als schrijver bekend.

P. B. VAN ZADELHOFF q q.

Gedrukt te Padang bij P. B. van Zadelhoff, qq.